

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1991 privind cetățenia română, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.21/1991 privind cetățenia română, republicată, cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B168 din 16.04.2009,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.21/1991 privind cetățenia română, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul reglementării unei proceduri de recunoaștere a cetățeniei române pentru persoanele care au dobândit-o prin naștere, dar care au fost private de statutul de cetățean român din motive neimputabile lor.

Potrivit proiectului, alături de instituția acordării și cea a retragerii cetățeniei române, se introduce și instituția recunoașterii cetățeniei române pentru unele categorii de persoane.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, împrumutând caracterul legii asupra căreia intervine, fiind incidente prevederile art.5 alin.(1) din Constituția României, republicată, iar în

aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât, atunci când în titlul unui act normativ se citează un alt act normativ, nu se face referire la eventualele intervenții legislative suferite de acesta, motiv pentru care este necesară reformularea titlului, astfel:

**„Lege
pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române
nr.21/1991”**

3. La **articolul unic**, este necesar ca, din rațiuni de tehnică legislativă, **partea introductivă** să debuteze, astfel:

„Articol unic. – Legea cetățeniei române nr.21/1991...”.

4. La **partea dispozitivă a pct.1**, pentru precizarea naturii intervenției legislative și în acord cu prevederile art.57 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară reformularea textului, astfel:

„1. Alineatul 1 al articolului 10¹ se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **partea dispozitivă a pct.2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11 și 12**.

Totodată, semnalăm că, în lipsa unei circumstanțieri exprese, în redactarea propusă pentru art.10¹ alin.1, textul va fi aplicabil **tuturor persoanelor care au dobândit cetățenia română prin naștere până la data de 22 decembrie 1989, și nu au renunțat la această cetățenie, precum și descendenților acestora până la gradul II**. Prin urmare, în această categorie nu s-ar încadra doar cetățenii români „care au dobândit cetățenia română prin naștere și care, la data adoptării Legii nr.21/1991 au fost privați de dreptul la cetățenia română în urma unor evenimente istorice nefaste”, aşa cum se afirmă în Expunerea de motive, ci și **toți ceilalți cetăteni români care îndeplinesc condițiile prevăzute de norma propusă**.

Rezultă deci că, în cazul modificării art.10¹ alin.1 în forma propusă la pct.1, s-ar ajunge la situația în care **toți cetățenii români născuți până la data de 22 decembrie 1989, precum și descendenții acestora până la gradul II** să fie obligați să parcurgă procedura de recunoaștere a cetățeniei române, soluție legislativă care - evident - nu poate fi acceptată.

Pe de altă parte, semnalăm că, prin utilizarea în cuprinsul normei propuse pentru art.10¹ alin.1 a expresiei „până la data intrării în vigoare a prezentei legi”, textul va fi interpretat în sensul că se are în vedere data intrării în vigoare a Legii nr.21/1991, deoarece articolul în cauză se va integra în cuprinsul acestei legi. Dacă însă s-a avut în vedere stabilirea unui moment ulterior momentului intrării în vigoare a Legii nr.21/1991, textul trebuie reformulat, prin indicarea expresă a acestui moment.

Având în vedere observațiile de mai sus, se impune reanalizarea normei propuse la pct.1 pentru art.10¹ alin.1, astfel încât, din redactare, să rezulte cu claritate sfera persoanelor avute în vedere.

5. La pct.3, referitor la norma propusă pentru art.11 alin.2, semnalăm că, din redactarea textului, nu rezultă cine anume elaborează și prezintă „raportul motivat” pe baza căruia se realizează aprobarea cererilor de recunoaștere a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile art.10¹.

Pe de altă parte, pentru un plus de rigoare normativă, precum și pentru corelare cu alin.1 al aceluiași articol, teza întâi ar trebui să fie reformulată în sensul precizării în mod expres a faptului că **aprobarea cererilor de recunoaștere a cetățeniei române se face prin decizie a Comisiei pentru cetățenie**.

Totodată, în cuprinsul **tezelor a două și a treia** trebuie utilizată denumirea completă a Comisiei, respectiv, Comisia pentru cetățenie, și nu denumirea prescurtată a acesteia, care este prevăzută într-un articol ulterior (art.13).

6. Semnalăm că, pentru asigurarea unei reglementări complete, proiectul trebuie să aibă în vedere și **modificarea art.12 alin.2**, care se referă la modalitatea de depunere a cererii de redobândire sau de **acordare** a cetățeniei întemeiată pe dispozițiile art.10 alin.1 și art.10¹. Precizăm că, potrivit proiectului, în cazul persoanelor prevăzute la art.10¹ se aplică procedura de **recunoaștere** a cetățeniei române, iar modalitatea de depunere a cererii este reglementată în art.10², astfel cum este propus la pct.2. Așadar, este necesară eliminarea, din cuprinsul art.12 alin.2 (nemodificat prin proiect), a trimiterii la art.10¹.

Prin urmare, articolul unic trebuie completat cu un nou punct, introdus după pct.3, cu următoarea parte dispozitivă:

„4. Alineatul 2 al articolului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, punctele subsumate articolului unic urmează a fi renumerotate.

7. Pentru considerentele avute în vedete la pct.6 din aviz, precizăm că proiectul trebuie să aibă în vedere și **modificarea art.14¹**, care reglementează procedura de soluționare de către Comisia pentru cetățenie a cererilor de „acordare sau de redobândire a cetățeniei române” formulate potrivit art.10¹.

Prin urmare, articolul unic trebuie completat cu un nou punct, introdus după actualul pct.5, cu următoarea parte dispozitivă:

„..... **Articolul 14¹ se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

8. La **partea dispozitivă a actualului pct.5**, în acord cu prevederile art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca textul să debuteze, astfel:

„**5. După alineatul 2 al articolului 14...**”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **partea dispozitivă a actualului pct.8**.

9. La **actualul pct.6**, cu referire la norma propusă pentru art.16 alin.1, sugerăm ca, pentru un spor de rigoare normativă, textul să prevadă, în mod expres, și cazurile în care sunt respinse cererile de **recunoaștere a cetățeniei române**, întemeiate pe dispozițiile art.10¹.

Totodată, pentru sistematizarea normelor din cuprinsul articolului, acesta ar trebui reformulat în două teze, care să reglementeze distinct cazurile de respingere a cererii de acordare a cetățeniei române, respectiv cazurile de respingere a cererii de recunoaștere a cetățeniei.

10. La **actualul pct.7**, pentru asigurarea unei reglementări complete, **teza a doua** a normei propuse pentru art.18 alin.1 trebuie să se refere și la publicarea ordinului de **redobândire** a cetățeniei române.

11. La **actualul pct.10**, cu referire la norma propusă pentru art.19 alin.6, pentru rigoarea reglementării, expresia „va depune jurământul în fața misiunii diplomatice sau al oficialui consular al României” trebuie înlocuită cu sintagma „va depune jurământul de credință în fața **șefului** misiunii diplomatice sau al oficialui consular al României”.

12. La **actualul pct.12**, semnalăm că norma propusă pentru teza a doua a art.24 alin.2 nu este în acord nici cu dispozițiile art.5 din Constituția României, republicată, și nici cu concepția care a stat la baza elaborării proiectului.

În primul rând, dispozițiile Legii fundamentale nu prevăd nicio excepție de la regula interzicerii retragerii cetățeniei române persoanei care a dobândit-o prin naștere.

În al doilea rând, aşa cum se afirmă în Expunerea de motive, „persoanele care au dobândit cetățenia română prin naștere, nu și-au pierdut statutul de cetăteni români”. Or, art.10¹, în forma propusă la pct.1 din proiect, are în vedere tocmai aceste persoane, respectiv, acelea care au dobândit cetățenia română prin naștere și cărora, potrivit art.5 din Constituție, nu le poate fi retrasă această cetățenie. Propunem, de aceea, eliminarea din proiect a **pct.12** al articolului unic.

București
Nr. 448/13.04.

Legea cetățeniei române

1 republicare		M. Of. nr. 98/6 mar. 2000 <i>Legea cetățeniei române *)**) Republicată</i>	
2 modificări prin	O.G. nr. 84/2001 aprobată cu modificări și completări prin	M. Of. nr. 544/1 sep. 2001 <i>Ordonanță privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor</i> <i>L. nr. 372/2002</i> <i>completări prin</i> M. Of. nr. 447/26 iun. 2002	<i>modifică în mod corespunzător</i>
3 modificări prin	O.U.G. nr. 167/2001 aprobată prin	M. Of. nr. 802/14 dec. 2001 <i>Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării prevederilor art. 35 din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată</i> <i>L. nr. 225/2002</i> M. Of. nr. 290/29 apr. 2002	<i>suspendă pe o perioadă de 6 luni aplicarea prevederilor art. 35</i>
4 modificări prin	O.U.G. nr. 68/2002 aprobată cu modificări prin	M. Of. nr. 424/18 iun. 2002 <i>Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991</i> <i>L. nr. 542/2002</i> M. Of. nr. 726/4 oct. 2002	<i>modifică art.36 alin.(2); introduce un alin. nou după alin.(1) la art.10, un alin. nou după alin.(2) la art.18, un alin. nou după alin.(2) la art.20; abrogă art.35</i>
5 modificări prin	L. nr. 542/2002 aprobată cu modificări prin	M. Of. nr. 726/4 oct. 2002 <i>Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2002 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991</i>	<i>introduce un alin nou la art. 18 după alin. (2), un alin nou la art. 20 după alin. (2)</i>
6 modificări prin	O.U.G. nr. 160/2002 aprobată cu modificări prin	M. Of. nr. 850/25 nov. 2002 <i>Ordonanță de urgență privind suspendarea aplicării unor dispoziții din Legea cetățeniei române nr. 21/1991</i> <i>L. nr. 165/2003</i> M. Of. nr. 305/7 mai 2003	<i>suspendă pe o perioadă de 6 luni prevederile art. 10 alin. (2) și art. 36 alin. (2)</i>
7 modificări prin	L. nr. 165/2003 aprobată cu modificări prin	M. Of. nr. 305/7 mai 2003 <i>Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 160/2002 privind suspendarea aplicării unor dispoziții din Legea cetățeniei române nr. 21/1991</i>	<i>aproba O.U.G. nr. 160/2002 cu următoarea modificare: suspendă pe o perioadă de 6 luni, de la data intrării în vigoare a ordonanței, prevederile art. 10 alin. (2) și art. 36 alin. (2) pentru o nouă reglementare privind redobândirea cetățeniei române.</i>
8 modificări prin	O.U.G. nr. 43/2003 aprobată cu modificări prin	M. Of. nr. 399/9 iun. 2003 <i>Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991</i> <i>L. nr. 405/2003</i> M. Of. nr. 721/15 oct. 2003	<i>modifică art.5 alin. 3, art.8 alin.1 lit.a,b,d și art.8 alin.2, art.10, art.11 alin.1, art.12, art.15 lit.a, art.18, art.19, art.20 alin.2, art.36 alin.2, art.39; introduce un nou alineat după alin. 2 la art. 8, art. 10_1, art. 10_2, două noi alineate după alin. 3 la art 20, lit. d la art. 24 alin. 1, alin. 2 la art. 32, un nou alineat după alin. 1 la art.33, art. 37_1.</i>

9 modificări prin L. nr. 248/2003 M. Of. nr. 414/13 iun. 2003 introduce alin. (2) la art. 12, alin. 1_I la art. 13.
Lege pentru completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, republicată

10 modificări prin L. nr. 405/2003 M. Of. nr. 721/15 oct. 2003 aproba O.U.G. nr. 43/2003 și modifică art.5 alin. (3), art.8 alin. (1) lit. b); introduce lit. d) la art. 24 alin. (1)
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2003 pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

11 modificări prin O.U.G. nr. 87/2007 M. Of. nr. 634/14 sep. 2007 modifica art. 11, art. 12, art. 13, art. 14, art. 16, art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 21 alin. 1, 3 și 4, art. 30, art. 31; abrogă art. 15, art. 32, art. 33 și art. 37_1
Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991
aprobată cu modificări și L. nr. 70/2008 M. Of. nr. 283/11 apr. 2008

12 modificări prin L. nr. 70/2008 M. Of. nr. 283/11 apr. 2008 aproba cu modificări O.U.G. nr.87/2007 și modifică art.12, art.13, art.18, art.21 alin. (1)
Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 87/2007 pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

13 modificări prin O.U.G. nr. 147/2008 M. Of. nr. 765/13 nov. 2008 modifica art. 6 alin. 1, art. 8 alin.2, art. 10, art. 10_2, art. 12 alin. 2, art.14 alin. 2, art. 16 alin.2, art. 19 alin.7, art.21, art. 30 alin.3;
introduce alin. 4 și 5 la art. 9; abrogă art. 14 alin. 3
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991